

ПОНЯТТЯ ТА РІЗНОВИДИ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

Voytyuk S.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

CONCEPTS AND VARIETIES OF PUBLIC FINANCE

Ключові слова: публічні фінанси, фінанси органів місцевого самоврядування, державні фінанси, фінанси соціального призначення.

Keywords: public finances, finances of local self-government bodies, state finances, finances of social purpose.

Термін «публічні фінанси» знайшов своє відображення на сторінках Академічного курсу з фінансового права, виданого О. П. Орлюк, у якому зазначалося, що предметом дослідження фінансового права є публічні фінанси держави та місцевих (муніципальних) громад, тобто економічні відносини з мобілізації, розподілу, перерозподілу та витрачання публічних фондів коштів держави й органів місцевого самоврядування для забезпечення розширеного відтворення, гідного рівня життєдіяльності суспільства, соціально-культурних потреб, тобто – публічних потреб суспільства [1].

До публічних фінансів входять:

- фінанси держави;
- фінанси органів місцевого самоврядування;
- фінанси соціального (суспільного) призначення.

У процесі розбудови національної фінансової системи України поряд з державними фінансами, виникли і фінанси місцевого самоврядування та соціального (суспільного) такі як фонди обов'язкового соціального страхування та інші. Вони, як і державні, мають публічний характер. На протязі певного часу в суспільстві зародилось та панує поняття, що державні фінанси та публічні фінанси є поняттями-синонімами. Але слід зазначити, що державні фінанси є дещо вужчим поняттям, ніж публічні фінанси та включають у себе як державні фінанси, так і фінанси муніципальних органів та інші публічні фонди.

Поняття публічних фінансів досить складне. Багато науковців проводять паралелі між приватними та публічними фінансами. Без сумнівів у них є певні схожі ознаки. Як в одній, так і в іншій сфері фінансів виникають схожі проблеми: наприклад, формування бюджету, обмеження видатків, касові операції, контроль звітності. При цьому не можна забувати про фундаментальну різницю між публічними та приватними фінансами, в якій приватними фінансами розпоряджається фізична чи юридична особа. Ці фінанси спрямовані на задоволення потреб однієї людини, у той час як публічні – спрямовані на задоволення потреб суспільства чи певної його частини. [2].

Виходячи з вище наведеного, публічні фінанси – економічні відносини, що виникли у процесі використання, формування, створення публічних фінансових фондів, необхідних для завдань та функцій держави, органів місцевого самоврядування та інших інституцій, визначених державою як публічні та сформованих з метою задоволення суспільних потреб громадян.

Література:

1. Бардаш С.В., Баранюк Ю.Р. Поняття і склад публічних фінансів як об'єкта державного фінансового аудиту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 6. С. 34–37.
2. Воронова Л. К. Фінансове право України. Київ: КНЕУ, 2015. 448 с.